

ringen. Afsættelsen er — for atter at bruge Holberg — »god nok; men der findes dog mestendels en Vildelse i hver Linje«.

*Emil von Fischer,
Oberstløjtnant.*

Bør Kvinder have samme Løn som Mænd?

Som Svar paa Hr. Tormod Jørgensens Artikel om ovenstaaende Emne i Dabr. Nr. af »Kvindevalgret« har vi modtaget to Indlæg, der viser, hvor modsatte Opfattelserne er om denne Sag.

Maa jeg tillade mig at komme med et lille Indlæg i den Diskussion, som Tormod Jørgensen har givet Anledning til i sidste »Kvindevalgret« angaaende dette Emne.

For mig er Svaret paa dette Spørgsmaal saa afgjort: »Ja«. Det er aldrig faldet mig ind, at noget retfærdigt tænkende Menneske kunde se anderledes paa det. Og saa kommer T. J. med en saa vægtig Grund imod det som Ægteskabet, men da jeg finder den aldeles urimelig, kan jeg ikke lade være at sige min Mening imod den. Først maa jeg forudskikke den Bemærkning, at T. J. kan ikke kende meget til Kvinder, naar han tror, at hun vil tage Betaling af Staten for at føde Børn. Jeg kan ikke tænke mig nogen Kvinde, der kunde ønske anden Løn for at føde Børn end netop det, at eje Børnene og sin Mands Paaskønnelse. Savnet af de Penge, en Kvinde kan have tjent før hun blev gift, kan ikke blive videre føleligt, da hun i Ægteskabet ikke har Brug for Penge i nogen nævneværdig Grad i Forhold til, da hun var selvstændig. Som gift skal hun jo ikke betale: Husleje, Skatter, de mangeartede Opkrævninger, Mad o. s. v., o. s. v. Derimod laa det nærmere, om det var svært for hende at forlade den Stilling, hun har skabt sig. Jeg talte en Gang med en Kvinde om dette Emne. Hun stod paa Ægteskabets Tærskel og forlod et interessant Arbejde, men med et Ansigt straalende af Glæde og Stolthed sagde hun, at det var intet Offer. Og saaledes tror jeg de fleste Kvinder ser paa Ægteskabet.

Jeg véd godt, der er Mænd, som regner med deres Koners Fortjeneste og benytter sig af den, og for dem kunde det jo være rigtig rart, om Staten vilde betale hendes Løn i den Tid, hun paa Grund af, at Børnene trænger til hende, ikke selv kan tjene den; men det er foragteligt, og en saadan Mand er ikke sin Hustru værd. Det er en Mands Pligt at forsørge sin Hustru ogsaa — og ikke mindst — i Børneperioderne. Det maa blive en Mands egen Sag at forsørge sin Hustru og sine Børn, ligesom det bliver hendes Sag at nøjes med den Stilling, den Mand, hun selv har valgt, kan skaffe hende. Hun maa jo vel vide, at hun ikke kan blive Herremandsfrue, hvis hun gifter sig med en Smed.

Statsunderstøttelse er en Uting, der i mangfoldige Tilfælde burde afskaffes, og skulde den anvendes som Børnepen-ge, blev det jo en sand Epidem.

Bertha Jørgensen.

*

Hr. Tormod Jørgensen fortjener Tak for at have rejst dette Spørgsmaal i »Kvindevalgret«, og Bladet fortjener i endnu højere Grad Tak, dersom det vil aabne sine Spalter for en konsekvent og indgaaende Debat om denne Sag, der ligger lige op ad Kærnepunktet i Kvindesagen, nemlig Spørgsmaalet om Kvindens, Moderens, økonomiske Frigørelse.

Samme Løn for samme Arbejde er en retfærdig og logisk Fordring, hvis Fravigelse medfører Forkvakling af og Usikkerhed i Arbejdsforholdene. Hensynet til Arbejderens og Arbejderskens mulige Pligter som Forsørger bør absolut udskilles fra Lønspørgsmaalet som en Sag for sig, der kræver sin særlige Opmærksomhed og sin Løsning ad andre Veje.

Da Fagforeningerne her i Danmark for en Snes Aar siden rejste Kravet om *ensartet Timeløn* for alle Arbejdere indenfor et bestemt Fag, kolliderede de ogsaa med Spørgsmaalet om Hensynet til Forsørgeren. Forholdet var den Gang saaledes, at Arbejdsgiveren lønnede sine Arbejdere efter Overenskomst med hver enkelt og med mere eller mindre

Hensyn til den enkelte Arbejders Erfaring og Dygtighed, saaledes at ældre Arbejdere, som i Reglen var Forsørgere, ofte havde betydelig større Løn end den unge ugifte Arbejder. Kravet om ensartet Timeløn blev derfor ingenlunde rejst uden Knurren fra de ældre Arbejderes Side, men de bøjede sig til sidst for den indlysende Fordel, som dets Gennemførelse faktisk betød gennem den Skranke, som derved sættes for Arbejdsgiverens Vilkaarlighed. Fordringen blev anerkendt af Arbejdernes Flertal og gennemført trods al Modstand. Resultatet er bleven en meget betydelig Stigning af Arbejdslønnen paa næsten alle Omraader.

Men overfor Kvinderne hævdes endnu bestandig med Sejghed Paastanden om, at Forsørgeren (dog kun naar han er en Mand!) bør have større Løn — til Trods for, at dette Standpunkt er ganske forladt og forkastet, hvor Talen kun er om mandlige Arbejdere.

Den Praxis, at Kvinder lønnes lavere af Hensyn til de mandlige Forsørgere, bør derfor mødes med bestemt Modstand af alle Kvinder, især under Hensyn til, at ved denne Praxis rammes paa det føleligste en stor og rivende hurtigt voksende Skare af Kvinder, som netop er Forsørgere, ikke alene af deres Børn, men ofte ogsaa — i al Fald periodevis — af den Mand, der overfor Samfundet staar iklædt Forsørgerens Værdighed, og som i Følge Loven udøver alle Forsørgerens vidtgaaende Rettigheder overfor Hustruen.

Jeg sagde før, at Hensynet til Forsørgeren burde skilles ud fra Lønspørgsmaalet og løses ad andre Veje. Deraf følger dog ikke, at Kvinderne skal undlade at interessere sig for dette Spørgsmaal og lade det ligge hen — tværtimod — det er netop Kvinderne, der alene kan løse dette Spørgsmaal, og de skal løse det helt enkelt og simpelt ved at *fritage Manden for Forsørgerpligten overfor Kvinden*.

Forsørgerpligten overfor Børnene paahviler jo alt efter Loven *begge* Forældre, og da alle Mennesker i Følge Naturens Orden bør blive Forældre,